

नागरिक आर्थिक

विहीबार २२ फागुन २०८१, Thursday, 6 March 2025

बजार

सुन तोला - १७०,४००	चाँदी तोला - १९५०	
विदेशी मुद्रा	सरिद	बित्री
अमेरिकी डलर - १३८.८४	१३९.४४	
युरो - १४८.२९	१४८.९३	
पाउण्ड स्टर्लिङ - १७८.११	१७८.८८	

दुई अर्बभन्दा बढी लगानी गरी महोत्तरी जिल्लाको गौशला नगरपालिका-१ रामनगर इटारमा सञ्चालित नेपाल पल्प एन्ड इन्डस्ट्रिय प्रालिमा कागज मिलाउँदै स्थानीय श्रमिक ।

तस्वीर : प्रदीपराज वन्त/रासस

यथार्थपरक बजेट तर्जुमा गर्न अर्थमन्त्रीको आग्रह

काठमाडौं, फागुन २१ (रासस)- अर्थ मन्त्रालयले आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेट अनुशासित र यथार्थपरक हुने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन्। सोही क्रममा मन्त्रालयले बुधवार भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयका साथै सम्बद्ध विभाग र निकायसँग परामर्श गरेको छ।

उक्त अवसरमा उपप्रधान एवं अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले आगामी आर्थिक वर्षको बजेट अनुशासित र यथार्थपरक हुने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन्। यथार्थपरक बजेट ल्याउँदा आर्थिक वर्षको बीचमा रकमान्तर तथा संशोधनको आवश्यकता नपर्ने र कार्यान्वयन गर्न सहज हुने उनको भनाइ छ।

मन्त्रालयगत छलफलका क्रममा अर्थमन्त्री पौडेलले बजेट निर्माणमा विगतका अनुभवबाट सिक्दै आर्थिक बजेट तर्जुमा गर्नुपर्ने बताए। त्यस्तै, संघीय संरचनालाई ध्यानमा राखी संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच समन्वय कायम गर्ने गरी बजेट निर्माण गरिने उनको भनाइ थियो। बजेट बनाउँदा सबै मन्त्रालय तथा अन्य निकायको सहकार्य आवश्यक पर्ने र बजेटप्रति सबै पक्षको अपनत्व हुने विश्वास उनले व्यक्त गरे।

विपदपछिको पुनःनिर्माणलाई प्राथमिकतामा राखी कार्यान्वयन योग्य, प्रभावकारी र नतिजामुखी बजेट निर्माण गर्ने पनि अर्थमन्त्री पौडेलले बताए। सरकारको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेटबीच समन्वय मिलाई आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तयार गरिनेसमेत उनले स्पष्ट पारे।

कार्यान्वयन गर्न कठिन हुने तथा न्यून प्राथमिकताका आयोजनालाई स्थगन गर्दै व्यवहारिक योजना मात्र समावेश गर्न अर्थमन्त्री पौडेलले सम्बन्धित मन्त्रालयलाई निर्देशन दिएका छन्। साना योजना कटौती गर्दै क्रमागत योजनाको संख्या घटाउनुपर्ने उनको सुझाव थियो। साथै, पूर्वतयारी पूरा पारदर्शी र अत्यावश्यक आयोजनालाई मात्र समेटनुपर्नेमा उनले जोड दिए। बजेट प्रस्ताव गर्दा सिलिङलाई ध्यानमा राख्नुपर्ने उल्लेख गर्दै अर्थमन्त्री पौडेलले मन्त्रालयलाई योजनाबद्धरूपमा कार्य गर्नसमेत आग्रह गरे। राष्ट्रिय स्रोत अनुमान समितिले आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि १९ खर्ब ६५ करोड रूपैयाँको सीमाभित्र बजेट तयार गर्न सकिने गरी सरकारलाई सिफारिस गरेको छ।

आन्तरिक पाहुना तान्न 'जाउँ है पोखरा' अभियान

सन्तोष पोखरेल

पोखरा, फागुन २१

दशक लामो इन्डस्ट्रियल वेला विदेशी पाहुना अभाव खड्केपछि पोखराको पर्यटन क्षेत्रले बल्ल आन्तरिक पाहुनाको महत्त्व बुझ्न थालेको थियो। आन्तरिक पाहुनाका कारण पर्यटन क्षेत्र चलायमान हुन सक्ने सम्भावना देखेपछि पोखराले आन्तरिक पाहुनालाई पोखरा घुम्नकै लागि बोलाउन पनि थालेको थियो।

त्यसैको निरन्तरता स्वरूप यस पटक पनि पोखराले आन्तरिक पाहुनालाई पोखरा घुम्न भनेर निम्तो दिँदै विभिन्न सहभागी प्रवर्द्धनात्मक अभियान थालेको छ। होटल संघ पोखराले भन्डै अढाइ दशकअघि थालेको 'जाउँ है पोखरा' अभियान अहिले नेपालको पूर्वी क्षेत्रमा चलाइएको छ। पूर्वी नेपालका आन्तरिक पाहुनालाई पोखरा घुम्न बोलाउने मुख्य उद्देश्य यो अभियानको रहेको संघको भनाइ छ। बर्सेनि भइरहेको यो अभियानले पोखरामा आन्तरिक पाहुनाको आगमन बढाउन सघाएको होटल संघको ठहर पनि छ।

पूर्वी नेपालमा विभिन्न सहभागी पाँचदिनसम्म (फागुन १८-२२) यो अभियान सञ्चालन गरिने व्यवसायीले बताएका छन्। पूर्वी नेपालका जनकपुर, विराटमोड, इटहरी, बर्दibas र हेटौडामा अभियान सञ्चालन गरिने होटल संघ पोखराका अध्यक्ष लक्ष्मण सुवेदीले बताए। उनका अनुसार देशमा १० वर्षे इन्डस्ट्रियल वेला सुरु गरिएको यो अभियानको प्रभाव सकारात्मक पर्दै गएको निरन्तरता दिइएको हो। 'आन्तरिक पर्यटन नै दिगो पर्यटनको आधार हो भन्ने मान्यता

अनुरूप अभियानलाई निरन्तरता दिएका हौं,' अध्यक्ष सुवेदीले भने, 'इन्डस्ट्रियल वेला सुरु भएको अभियानले आन्तरिक पाहुनाको महत्त्वबारे पर्यटन क्षेत्रलाई बुझ्यायो, पोखरामा आन्तरिक पाहुनाको आगमन पनि बढायो।' व्यवसायीको अनुमानमा पोखराको पर्यटनको करिब ४० प्रतिशत हिस्सा आन्तरिकले ओगटेको छ आन्तरिक पाहुनाको त्यो हिस्सा कुनै बेला त ८० प्रतिशत हाराहारी पनि पुग्छ। दसै-तिहार र अग्रेजी नयाँवर्ष जस्ता गतिविधिमा यहाँ आन्तरिक पाहुनाको हिस्सा निकैमाथि उक्लिने व्यवसायीले बताए। 'युत्तक इन्डस्ट्रियल वेला सुरु भएको अभियानले आन्तरिक पाहुनाको आगमन बढ्न थालेको उनले बताए।

'आन्तरिक पाहुना चिनाउन इन्डस्ट्रियल वेला सुरु हुने हो त आन्तरिक पाहुनाले महत्त्व पाउन अर्भै ढिला भइसक्यो,' गैडले भने, 'अभियान थाल्दा पोखरामा आन्तरिक पाहुनाको अकुपेन्सी बढीमा ५ प्रतिशत थियो, कोरोना संक्रमण अधिसम्म त्यो हिस्सा ४० प्रतिशत हाराहारीमा उक्लेको थियो।' विदेशीलाई मात्र पाहुना देख्ने पोखराले इन्डस्ट्रियल वेला सुरु हुने हो त आन्तरिक पाहुनाले महत्त्व बुझ्नेको थियो। त्यसपछि आन्तरिक पाहुना भित्र्याउने गरी अभियान थालेको उनले बताए। उनका अनुसार कोरोना

पनि थिएन। व्यवसायी पनि लेकसाइड भन्दा स्वदेशीलाई पाहुना मान्दैनथे तर जब इन्डस्ट्रियल वेला सुरु भएको अभियानले आन्तरिक पाहुनाको महत्त्वबारे पर्यटन क्षेत्रलाई बुझ्यायो, पोखरामा आन्तरिक पाहुनाको आगमन पनि बढायो।' उनका अनुसार इन्डस्ट्रियल वेला सुरु हुने हो त आन्तरिक पाहुनाले महत्त्व पाउन अर्भै ढिला भइसक्यो,' गैडले भने, 'अभियान थाल्दा पोखरामा आन्तरिक पाहुनाको अकुपेन्सी बढीमा ५ प्रतिशत थियो, कोरोना संक्रमण अधिसम्म त्यो हिस्सा ४० प्रतिशत हाराहारीमा उक्लेको थियो।' विदेशीलाई मात्र पाहुना देख्ने पोखराले इन्डस्ट्रियल वेला सुरु हुने हो त आन्तरिक पाहुनाले महत्त्व बुझ्नेको थियो। त्यसपछि आन्तरिक पाहुना भित्र्याउने गरी अभियान थालेको उनले बताए। उनका अनुसार कोरोना

भाइस संक्रमण अघि आन्तरिकको हिस्सा ४० प्रतिशत पुगेको भए पनि कोरोनाका कारण आर्थिक अवस्था कमजोर भएपछि पाहुना आगमनमा केही प्रभाव पार्न थालेको थियो। 'कोभिड अघि ४० प्रतिशतको हिस्सा आन्तरिकको थियो, कोरोना संक्रमण अधिसम्म त्यो हिस्सा ४० प्रतिशत हाराहारीमा उक्लेको थियो।' विदेशीलाई मात्र पाहुना देख्ने पोखराले इन्डस्ट्रियल वेला सुरु हुने हो त आन्तरिक पाहुनाले महत्त्व बुझ्नेको थियो। त्यसपछि आन्तरिक पाहुना भित्र्याउने गरी अभियान थालेको उनले बताए। उनका अनुसार कोरोना

पोखरा-भद्रपुर उडानको सुभाव

पोखरा-भद्रपुर हवाई उडानलाई निरन्तरता दिलाउन पूर्वी क्षेत्रका पर्यटन व्यवसायीले सुझाएका छन्। 'जाउँ है पोखरा' अभियानका क्रममा सुनसरीको इटहरीमा आयोजित कार्यक्रममा पोखरा र पूर्वी क्षेत्रका पर्यटन व्यवसायीले हवाई उडानले निरन्तरता पाए पर्यटक आउजाउमा सहज हुने बताए।

जाउँ है पोखरा अभियानको टोली यतिबेला पूर्वी क्षेत्रमा आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धनामा व्यस्त छ। त्यही अभियानसहित गाँको होटल संघ पोखराको टोलीसँग पूर्वी क्षेत्रका पर्यटन व्यवसायीले छलफल चलाएका थिए। सरकारले कोसी प्रदेश पर्यटन वर्ष २०८२ घोषणा गरेको र पोखरा भ्रमण वर्ष २०२५ चलाइरहेकाले पोखरा र भद्रपुर हवाई उडान सुचारु गर्नुपर्ने सुझाव दिँदै व्यवसायीले हवाई उडानले आन्तरिक र भारतीय पर्यटक आउजाउमा सहज हुने बताए। कोसी प्रदेशका पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्री षडानन्द मण्डलले पर्यटन प्रवर्द्धनाका लागि सहकार्य आवश्यक रहेको बताए। 'प्रदेशले एकअर्कासँग सहकार्य गरेको छुट्टै पर्यटक ल्याउन र लैजान सकिन्छ। सबैको पहलमा मात्र पर्यटन क्षेत्रले सफलता हात पार्छ,' उनले भने।

होटल संघ पोखराका अध्यक्ष लक्ष्मण सुवेदीले पोखराले पर्यटनमा गरेको प्रगतिबारे अनुभव साटोका थिए। संघका अध्यक्ष सुवेदीले नेपाल आउने विदेशी पर्यटकमध्ये ४० प्रतिशत पर्यटक होटल पुगेको जानकारी दिँदै अहिले पोखराको पर्यटनमा आन्तरिक पर्यटकको हिस्सा पनि ४० प्रतिशत हाराहारी नै रहेको अवगत गराए। आन्तरिक पर्यटकलाई पोखरेली पर्यटनकर्मीले निकै नै महत्त्व दिएको भन्दै उनले पूर्वका बासिन्दालाई पोखरा भ्रमणका लागि आग्रह गरे। कोसी प्रदेशसभा सदस्य मिन श्रेष्ठले कोसीमा पर्यटनको विकासका लागि पोखरा र भद्रपुर हवाई उडान सुचारु गर्नुपर्ने सुझाव दिँदै व्यवसायीले हवाई उडानले आन्तरिक र भारतीय पर्यटक आउजाउमा सहज हुने बताए। कोसी प्रदेशका पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्री षडानन्द मण्डलले पर्यटन प्रवर्द्धनाका लागि सहकार्य आवश्यक रहेको बताए। 'प्रदेशले एकअर्कासँग सहकार्य गरेको छुट्टै पर्यटक ल्याउन र लैजान सकिन्छ। सबैको पहलमा मात्र पर्यटन क्षेत्रले सफलता हात पार्छ,' उनले भने।

होटल संघका अध्यक्ष सुवेदीले नेपाल आउने विदेशी पर्यटकमध्ये ४० प्रतिशत पर्यटक होटल पुगेको जानकारी दिँदै अहिले पोखराको पर्यटनमा आन्तरिक पर्यटकको हिस्सा पनि ४० प्रतिशत हाराहारी नै रहेको अवगत गराए। आन्तरिक पर्यटकलाई पोखरेली पर्यटनकर्मीले निकै नै महत्त्व दिएको भन्दै उनले पूर्वका बासिन्दालाई पोखरा भ्रमणका लागि आग्रह गरे। कोसी प्रदेशसभा सदस्य मिन श्रेष्ठले कोसीमा पर्यटनको विकासका लागि पोखरा र भद्रपुर हवाई उडान सुचारु गर्नुपर्ने सुझाव दिँदै व्यवसायीले हवाई उडानले आन्तरिक र भारतीय पर्यटक आउजाउमा सहज हुने बताए। कोसी प्रदेशका पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्री षडानन्द मण्डलले पर्यटन प्रवर्द्धनाका लागि सहकार्य आवश्यक रहेको बताए। 'प्रदेशले एकअर्कासँग सहकार्य गरेको छुट्टै पर्यटक ल्याउन र लैजान सकिन्छ। सबैको पहलमा मात्र पर्यटन क्षेत्रले सफलता हात पार्छ,' उनले भने।

वर्गीकृत विज्ञापन/डिस्टले

घरजग्गा बित्रीमा

घुम्नाराहीमा फ्याटिस्टिस्टको (0-7-3-0) नयाँघर विशालनगरमा (0-6-0-0) जग्गा बित्रीमा: 9841420589 ४५ लाखमा लुभु बसपाकै नजिक सिस्टार टिमी जाने मेनरोडमा ६ आना जग्गा: ९७६७२४२३५४

सस्तो मूल्यमा काठमाडौं गोलढुंगाको तुरुन्तै बित्रीमा कृपया दलालले कट नगर्नुहोला: ९७६७६५५२९५, ९८०३२३१८७६

ज्ञानेश्वर मेनरोडमा २ आना १ पैसा जग्गा सपथ मूल्यमा: ९७६७२४२३५४

होटल बित्रीमा

स्वयम्भु विजेश्वरी हाइवेको चलिहरेको होटल ३० जग्गा सहित तुरुन्तै सपथ मूल्यमा बित्रीमा: ९८०३२३२२७२, ९८०६६५८८००, ९८०३२३२२७२

माईग्रेसन सर्टिफिकेट हरायो मिति २०८१/११/२६ गते लगनखेल देखि जावलाखेल सम्म जाँदा मेरो निम्न व्यहोरा भएको +२ को माईग्रेसन सर्टिफिकेट हराएको हुँदा पाउनुहुने महानुभावहरूले मेरो निम्न ठेगानामा वा नजिकको प्रहरी कार्यालयमा बुझाइदिनु हुन अनुरोध गर्दछु। नाम: सिद्धान्त कटवाल सिम्बल नं.: २२७०२१८५ रेजिस्ट्रेशन नं.: ७५२७०७५६F ठेगाना: इमाडोल- ललितपुर फोन: ९८२८२७१३२५

वर्गीकृत डिस्टले कलर प्रति बरख १५५ = रु.१८००/-* आज १५९० = रु.४०००/-* आज श्याम/श्वेत प्रति बरख १५५ = रु.१२५०/-* आज १५९० = रु.३८००/-* आज मार्केटिङ विभाग: ४२६५१०० एक्सटरेन्सन ३१२ email: classified@nagariknews.com

नमोबुद्ध नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भक्तपुरदेवरी, बागमती प्रदेश, नेपाल

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

सूचना प्रकाशित मिति: २०८१/११/२२

यस नमोबुद्ध नगरपालिकाबाट मिति २०८१/१०/१४मा हिमालय टाइम्स राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित सूचना अनुसार पेश हुन आएका बोलपत्रहरू मध्ये तपशिल बमोजिमको बोलपत्र न्यूनतम मूल्याङ्कित एवं सारभूत रूपमा प्रभाववाही देखिई स्वीकृतिका लागि छनौट भएको हुँदा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २७ (२) को प्रयोजनको लागि सम्बन्धित सबैको जानकारीका निम्ति यो आशयको सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

सि.नं.	बोलपत्र नं.	योजनाको नाम	बोलपत्रदाताको नाम र ठेगाना	कबोल अंक (भ्याट सहित)
१	NMUN/NCB/WORK/2081/082-07	Construction of B.P. Rajmarga Thadobato Jana kalyan Ma. Vi. Hudai Wada Karyalaya Jodne Sadak	श्री SANJAYA/ BHUMIDADA JV, काभ्रे	रु. ७५,८१,३४३।७९

'के कार्वनको व्यापार गर्न सकिन्छ ?'

पोखरा, फाल्गुन २१ (नागरिक)- पोखरामा कार्वन व्यापार परियोजना सम्बन्धी तीन दिने कार्यशाला भएको छ। नेपाल सरकारको वन तथा वातावरण मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयको गण्डकी प्रदेश सरकारको आर्थिक मामिला मन्त्रालयसँगको समन्वय एवम् युएनडीपीसँगको सहकार्यमा सरोकारवालाका लागि सो कार्यशाला भएको हो।

कार्यशालामा कार्वन व्यापार सम्बन्धी परियोजनाबारे सरोकारवालालाई जानकारी गराउँदै यसमा उनीहरूको धारणा मागिएको थियो। कार्वन उत्सर्जनका कारण जलवायु परिवर्तनमा गम्भीर असर परिरहेको तथ्यांक प्रस्तुत गर्दै आयोजकले त्यसको न्यूनीकरणका लागि कार्वन व्यापार आवश्यक रहेकोमा जोड दिएका थिए। त्यसका लागि कार्वन व्यापार परियोजना सञ्चालन गर्ने तयारी भइरहेको सरोकारवालासँग छलफल गर्ने उद्देश्यले कार्यक्रम गरिएको वन तथा वातावरण मन्त्रालयका उपसचिव हरिप्रसाद शर्मांले जानकारी दिए।

उनका अनुसार कार्यक्रममा कार्वन व्यापार परियोजना भनेको के हो ? र कार्वन व्यापारमा को को सहभागी हुनसक्छन् भनेबारेमा छलफल भएको थियो। कार्वन व्यापार प्रोजेक्ट कसरी परिचालन गर्ने ? प्रोजेक्ट कसरी डिजाइन गर्ने भनेबारेमा हाँमीले सरोकारवालालाई बुझाउने कोसिस गर्नु, उनले भने, 'कार्वन व्यापारमाको को सहभागी हुनसक्छन् ? कोकसले लगानी गर्न सक्छन् ? भनेर पनि बुझाउँछौं।' कार्यशालामा सरोकारवालासँग कार्वन व्यापारमा सरकार र निजी क्षेत्रको भूमिका तथा कार्वनलाई नीतिमा कसरी सम्बोधन गर्दा कार्वन व्यापारलाई व्यवसायीकरण गर्न सकिन्छ भनेबारे सरोकारवालाको धारणा पनि मागिएको कार्वन व्यापार सम्बन्धी जानकारी विज्ञ निलम शर्मां रिजालले दिए। उनले भने, 'कार्वन व्यापारका लागि वातावरण बनाउन कस्तो नीति अपनाउने ? कार्वन कसले किन सक्छ ? कसले बेच्न सक्छ ? त्यसका लागि के गर्ने ? भनेर सचेतनासँगै जिम्मेवार बनाउने प्रयत्न भयो।

कार्यक्रममा सहभागी सरोकारवालाले भने कार्वन व्यापार सुन्दा राम्रो लागे पनि सरकारी नीतिका कारण व्यावहारिक रूपमा गाह्रो हुने बताएका थिए। कार्यक्रममा सहभागी वेष्ट म्यानेजमेन्ट प्रावि पोखराका सञ्चालक सन्तोष पौडेलले कार्वन व्यापार गर्न आफूहरू तयार रहेको बताए। उनले भने, 'तर नीति, विधि र व्यवहारमा जटिलता आउँछन्। यसले कार्वन व्यापार हुन्छ नै भन्नेमा विश्वस्त हुन सक्दैनौं।' कार्यशालामा गण्डकी प्रदेशमा रहेका विभिन्न विश्वविद्यालय, इन्जिनियरिङ क्याम्पस, वन विज्ञान क्याम्पस तथा कार्वन उत्सर्जनको क्षत्रमा काम गरिरहेका सरोकारवाको उपस्थिति रहेको थियो।

कार्वन उत्सर्जनका कारण जलवायु परिवर्तनमा परिरहेको अत्यधिक असरलाई न्यूनीकरण गर्न कार्वन व्यापार परियोजना सञ्चालन गर्ने तयारी स्वरूप देशभर कार्यक्रम गरिने जनाइएको छ।

CWIN सिटिन नेपालको

बालबालिका हकदावी सम्वन्धि सूचना

२०६२ सालमा सिटिन नेपालद्वारा ललितपुर जिल्ला, बुढाँतीबाट उद्धार गरिएको माया लक्ष्मी शाक्य नाम बताउने बालिका तथा काठ्ठे जिल्लाबाट उद्धार गरिएको दिलिप लामा नाम बताउने बालक हालसकय पनि सिटिन नेपालको संरक्षणमा रहि रहेका छन्। उनीहरूलाई आफ्नो छोरा छोरी गनि हक दावि गर्न आजको मितिदेखि ३५ दिन भित्र आवश्यक प्रमाणहरू सहित आउनु हुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। अन्यथा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम हुनेछ।

माया लक्ष्मी शाक्य

दिलिप लामा